

ŠVIETIMO PAGALBOS VAIKUI TEIKIMO VELŽIO LOPŠELYJE-DARŽELYJE „ŠYPSNĖLĖ“ TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Švietimo pagalbos vaikui teikimo Velžio lopšelyje-darželyje „Šypsėnėlė“ tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato vaikų specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo (toliau – Įvertinimas) ir specialiojo ugdymosi ir (ar) specialiosios pedagoginės, psichologinės, socialinės pedagoginės, specialiosios pagalbos (toliau – Švietimo pagalba) skyrimą vaikams, Švietimo pagalbos teikėjus ir gavėjus, bei Švietimo pagalbos organizavimą.

2. Įvertinimo tikslas – nustatyti Švietimo pagalbos ir paslaugų reikmes, rekomenduoti ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo programos pritaikymą, specialiąsias mokymo ir techninės pagalbos priemones, ugdymosi aplinkos pritaikymo būdus, siekiant sudaryti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiam vaikui optimalias ugdymosi sąlygas, didinti jo ugdymosi veiksmingumą.

3. Įvertinimą atlieka:

3.1. Mokyklos vaiko gerovės komisija (toliau – Komisija);

3.2. Pedagoginė psichologinė tarnyba (toliau – Tarnyba);

4. Švietimo pagalbą skiria:

4.1. Panevėžio rajono pedagoginė psichologinė tarnyba (toliau – Tarnyba);

4.2. Mokyklos vadovas.

5. Pagalbos paskirtis – didinti vaiko, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių (SUP), ugdymosi veiksmingumą.

6. Švietimo pagalbos teikimą organizuoja ir koordinuoja Velžio lopšelio-darželio „Šypsėnėlė“ administracija ir Komisija, pedagoginė psichologinė tarnyba, Panevėžio rajono savivaldybės administracija.

7. Švietimo pagalba teikiama Velžio lopšelyje-darželyje „Šypsėnėlė“ (toliau – Lopšelis-darželis), vaiko namuose ir Tarnybose.

8. Švietimo pagalba teikiama ta kalba, kuria vaikas ugdomas, arba, esant galimybei, jo gimtąja kalba.

9. Švietimo pagalba teikiama vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, jį įgyvendinančiais teisės aktais ir Aprašu.

10. Švietimo pagalbos gavėjai – vaikai, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių, išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų.

11. Švietimo pagalbos teikėjai:

11.1. Lopšelio-darželio logopedas, specialusis pedagogas, mokytojo padėjėjas, mokytojas padeda mokiniui ar (ir) mokinių grupei atlikti su ugdymusi, savitarna, savitvarka ir maitinimusi susijusias veiklas, padeda orientuotis aplinkoje, judėti, tinkamai naudotis ugdymui skirtomis techninės pagalbos priemonėmis, teikia kitas paslaugas;

11.2. Tarnybų specialieji pedagogai, tiflopedagogai, surdopedagogai ir logopedai.

II SKYRIUS ŠVIETIMO PAGALBOS ORGANIZAVIMAS

12. Vienu etatu dirbantis:

12.1. logopedas teikia pagalbą ne daugiau kaip 30 specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ir/ ar priešmokyklinio ugdymo programas, kuriems reikalinga

logopedo pagalba;

12.2. specialusis pedagogas teikia pagalbą ne daugiau kaip 24 specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems vaikams, ugdomiems pagal ikimokyklinio ir/ ar priešmokyklinio ugdymo programas, kuriems reikalinga specialiojo pedagogo pagalba.

13. Skaičiuojant vaikus logopedo, specialiojo pedagogo etatui steigti, vaikas, turintis didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, prilyginamas dviem vaikams.

14. Logopedo, specialiojo pedagogo pareigybė (etatas ar dalis etato), turint finansinių galimybių, gali būti steigiama ir esant mažesniai vaikų skaičiui, nei nustatyta šio Aprašo 9.1 ir 9.2 papunkčiuose.

15. Vaiko specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimo ir specialiojo ugdymosi ir (ar) Švietimo pagalbos skyrimo tvarka:

16. Mokytojas, pastebėjęs vaiko ugdymo(si), elgesio ar emocijų valdymo sunkumus, problemas sprendžia šia seka:

16.1. Mokytojo pokalbis su vaiku. Individuliu veiksmingų pedagoginių, psichologinių metodų paieška, pritaikymas.

16.2. Mokytojo pokalbis su tėvais. Bendrų taisyklių, priimtino elgesio aptarimas, nuoseklus laikymasis.

16.3. Tėvų pokalbis su vaiku. Aiškių elgesio ribų, reikalavimų nustatymas.

16.4. Psichologo pokalbis su tėvais (siūlo mokytojas).

16.5. Pedagogo anketos (priedas) pildymas.

16.6. Vaiko problemos sprendimas Komisijoje.

17. Komisija, aptarusi sunkumus, sprendžia dėl individualaus pagalbos plano vaikui sudarymo (forma pridedama).

18. Mokytojas teikia Komisijai grįžtamąjį ryšį apie pasiektus rezultatus taip, kaip numatyta individualiame pagalbos vaikui plane.

19. Komisija, gavusi pedagogo įvertinimą apie neišspręstas problemas, sprendžia dėl Švietimo pagalbos skyrimo lopšelyje-darželyje.

20. Komisija, gavusi tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą (Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašo 4 priedas), atlieka pirminį įvertinimą ir pildo Komisijos pažymą dėl įvertinimo (Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašo 5 priedas). Siekdami išsamesnio įvertinimo, Komisijos nariai gali prašyti tėvų (globėjų, rūpintojų) pateikti vaiko sveikatos būklės įvertinimo dokumentus.

20. Komisija, nustačiusi vaiko specialiųjų ugdymosi poreikių lygį ir nusprendusi, kad vaikui reikalinga Švietimo pagalba, įrašo jį į Švietimo pagalbos gavėjų sąrašą, Komisijos pirmininko raštu suderintą su Tarnyba. Suderintą su Tarnyba Švietimo pagalbos gavėjų sąrašą teikia direktoriui tvirtinti. Tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimu Komisija pildo Pažymą dėl specialiojo ugdymosi ir (ar) švietimo pagalbos skyrimo (Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašo 8 priedas).

21. Komisija, nusprendusi išsamiai įvertinti vaiko specialiuosius ugdymosi poreikius, kreipiasi į Tarnybą, pildo dokumentus bei stebi vaiko pasiekimus vadovaudamiesi Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašu.

22. Švietimo pagalba SUP vaikams teikiama, kai ją skiria Lopšelio-darželio vaiko gerovės komisija ar Tarnyba, tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimu.

23. Mokytojas per 14 darbo dienų nuo Pažymos gavimo ar mokslo metų pradžios parengia pritaikytą ikimokyklinio / priešmokyklinio ugdymo programą (kai skiria Tarnyba) ar individualų ugdymo planą (vaikams turintiems didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių). Visiems vaikams – švietimo pagalbos gavėjams – mokytojas kartu su kitais švietimo pagalbos teikėjais iki

rugsėjo 25 d. arba per 14 darbo dienų nuo švietimo pagalbos skyrimo (mokslo metų eigoje) rengia individualius pagalbos vaikui planus.

24. Rugsėjo mėnesį pirmas dvi savaites logopedas ir specialusis pedagogas konsultuoja mokytojus pritaikant ugdymo programas, rengiant individualius ugdymo ir pagalbos planus SUP vaikams, juos derina su tėvais (globėjais, rūpintojais); atlieka vaikų pirminį (ar pakartotinį) vertinimą; Švietimo pagalbos gavėjams ruošia užsiėmimų tvarkaraščius ir švietimo pagalbos gavėjų sąrašus (derina juos pedagoginėje psichologinėje tarnyboje); padeda tvarkyti mokinių registrą; konsultuoja(si) specialiojo ugdymo klausimais; logopedas rengia kalbos ugdymo programas; konsultuoja mokytojus, tėvus (globėjus, rūpintojus) mokinių kalbos ir kalbėjimo sutrikimų šalinimo klausimais.

25. Logopedas gegužės paskutinę savaitę – birželio pradžioje atlieka vaikų, lankusių logopedines pratybas pažangos vertinimą, aptaria pasiekimus su mokytojais, tėvais (globėjais, rūpintojais), tvarko dokumentus, konsultuoja tėvus.

26. Komisija Švietimo pagalbos skyrimo prioritetus teikia:

26.1. priešmokyklinio bei vyresniojo ikimokyklinio amžiaus vaikams;

26.2. pagal medikų rekomendaciją vaikams, turintiems sunkių kalbos ar kitų raidos sutrikimų.

27. Komisija turi teisę kreiptis į savivaldybėje vaiko teisių apsaugą užtikrinančią instituciją, kai vaiko tėvai (globėjai) neužtikrina vaiko teisių ir teisėtų interesų gauti reikalingą Švietimo pagalbą.

28. Pagrindinės logopedo, specialiojo pedagogo darbo formos yra individualios ir pogruginės (2–4 vaikai) pratybos.

29. Vaikams, kurie mokosi kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, Švietimo pagalba teikiama tiesioginiu būdu. Vaikams, kurie mokosi nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, Švietimo pagalba teikiama nuotoliniu ir (arba) tiesioginiu būdu. Karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio (ekstremali temperatūra, gaisras, potvynis, pūga ir kt.), keliančio pavojų vaikų sveikatai ir gyvybei laikotarpiu Švietimo pagalba teikiama nuotoliniu ir (arba) tiesioginiu būdu, atsižvelgiant į ypatingų aplinkybių pobūdį. Jei Švietimo pagalba dėl objektyvių priežasčių neteikiama, pasibaigus ypatingų aplinkybių laikotarpiui Švietimo pagalba kompensuojama nustatant veiklos prioritetines sritis, peržiūrint veiklų atlikimo laiką.

30. Švietimo pagalbos teikėjai:

30.1. konsultuoja mokytojus ir kitus, dalyvaujančiuosius ugdymo procese asmenis bei vaiko tėvus (globėjus, rūpintojus);

30.2. esant poreikiui, konsultuoja mokytojus organizuojamoje vaiko (vaikų) ugdymosi veikloje;

30.3. konsultuoja mokytojus rengiant individualius ugdymo planus bei pritaikytas ikimokyklinio ugdymo programas;

30.4. padeda vaikui atlikti su ugdymusi, savitarna, savitvarka ir maitinimusi susijusias veiklas, padeda orientuotis aplinkoje, judėti, tinkamai naudotis ugdymui skirtomis techninės pagalbos priemonėmis, bei teikia kitas paslaugas.

31. Komisijos sprendimu, Švietimo pagalba specialiujų ugdymosi poreikių turintiems vaikams teikiama Lopšelio-darželio darbo metu.

32. Lopšelio-darželio logopedas, specialusis pedagogas, mokytojo padėjėjas, mokytojas pareigybės aprašyme numatytas funkcijas vykdo bendradarbiaudamas su Tarnybos, prirėkus, kitų įstaigų, kurių veikla susijusi su vaiko sveikatos stiprinimu ir vaiko gerovės kūrimu, specialistais.

III SKYRIUS

ŠVIETIMO PAGALBOS NAMUOSE TEIKIMAS

33. Švietimo pagalba namuose teikiama vaikams, kuriems nustatyti dideli ar labai dideli specialieji ugdymosi poreikiai, nuo gimimo iki, kol jiems pradedamas teikti ugdymas mokykloje, pagal ikimokyklinio ar priešmokyklinio ugdymo programą.

34. Švietimo pagalbą skiria Tarnyba, suderinusi su savivaldybės administracija, prireikus, tėvai (globėjai, rūpintojai) Tarnybai pateikia gydytojų įvertinimą.

35. Logopedas, specialusis pedagogas, atsižvelgdamas į kiekvieno vaiko individualias galimybes, kartu su tėvais (globėjais, rūpintojais) sudaro vaiko ugdymo programą, lavina vaiko gebėjimus ir konsultuoja tėvus (globėjus, rūpintojus).
